

1 skyrius

Kiekvienais metais, praėjus trims savaitėms po Kalėdų, Prestonas ir Konstancija Vitjerai, palikę namus Niujorke, išvykdavo atostogauti. Kai vaikai buvo mažesni, visus šešis prižiūrėdavo mylima ekonomė vokiečių Frida ir agentūros atsiųsta auklė. Vitjerai grįždavo kupini energijos, pailsėję po romantiškų dviejų trijų savaitinių atostogų. Abu mėgo slidinėti, o mėgstamiausia vieta buvo vienas iš trijų Prancūzijos Alpių slėnių. Jie vykdavo į Kuršvelį, Val d'Izerą arba Meževą Prancūzijoje, Cerma ir Sankt Moricą Šveicarijoje. Kartais slidinėdavo Aspene arba Veilyje Kolorade, bet, vaikams paaugus, Vitjerai paprastai kasmet žiemą dviese atostogaudavo ne Amerikoje, o Europoje. Per mokyklos žiemos atostogas visa šeima dažniausiai vykdavo slidinėti į Aspeną. Tačiau Konei ir Prestonui maloniausios būdavo slidinėjimo kelionės į Europą.

Paprastai, prieš grįždami į Niujorką pas vaikus, tėvai praleisdavo savaitgalį Paryžiuje ar Londone. Paaugę vaikai

erzindavo tėvus dėl kelionės ir vadino ją žiemos medaus mėnesiu.

Daugelį metų Vitjerai vasarodavo Prieglobsčio saloje – didelėje šeimos viloje. Galiausiai vilą jie pardavė, nes vaikai vasarą nebevažiuodavo atostogauti su tėvais ir namas tapo labiau našta negu džiaugsmo šaltiniu. Pastaraisiais metais Konė ir Prestonas ėmė tikslingiau planuoti savo gyvenimą, mažindami nereikalingas išlaidas, ir vengdavo daug darbo reikalaujančių projektų. Vasarą jie nuomodavosi ganėtinai didelį namą Meine, Hamptone ar Menkių kyšulyje, kad vaikai panorėję atvyktų kelioms dienoms ar savaitgaliui. Nuomotis lengviau, negu turėti nuosavybę, – taip rūpestis išlaikyti vasaros namus gula ne ant jų pečių. Visi vaikai nesusirenka vienu metu, todėl Vitjerams nereikia didžiulės vilos. Prestonas ir Konė vis dar laikėsi tradicijos išvykti žiemos medaus mėnesio, kaip jie ir patys vadino tas atostogas, juodu laukdavo šios kelionės ištisus metus. Po keturiasdešimt trejų metų santuokos tas laikotarpis jiems vis dar atrodydavo kaip medaus mėnuo. Konstancija buvo šešiasdešimt penkerių – kaip greitai pralėkė laikas. Sunku patikėti, kad vaikai jau suaugę, netgi „mažylė“ Anabelė, vėlyvoji staigmena, dabar jau dvidešimt vienerių.

Vyriausiam Lailui keturiasdešimt dveji, vedęs, turi du vaikus – dešimtmetį sūnų Tomį ir septynmetę Devoną. Jo žmona Amanda Vitjerams nepatiko. Prieš dešimtmetį Lailas mėgavosi viengungio gyvenimu ir klestinčia žemės ir komercinio nekilnojamojo turto vystytojo karjera, kai mergina, su

kuria susitikinėjo, negalvodamas apie rimtus santykius, pastojo, ir jie susituokė. Lailo žmonai Vitjerai niekada nepatiko, o ir šeima nepamėgo jos. Amanda troško užimti aukštą padėtį visuomenėje. Konstancija manė, kad marti godi, Prestonas į naują šeimos narę žiūrėjo nuolaidžiau. Amanda buvo protinga, linksma, seksuali, žinojo, kaip sužavėti Lailą. Nors po kurio laiko motinai atrodė, kad sūnus nelaimingas, jis pats nesiskundė. Sutikęs vesti Amanda, Lailas buvo ištikimas žmonai ir norėjo išsaugoti santuoką.

Ištekėjusi Amanda niekada nedirbo, bet troško brangių daiktų ir, anytos nuomone, labai daug reikalavo iš vyro, mažai duodama pati. Tačiau Konė mylėjo anūkus ir džiaugėsi leisdama laiką su jais.

Dvidešimt vienų Anabelė ir dvidešimt aštuonerių Bendžis, Vitjerų jaunėliai, vis dar gyveno su tėvais. Konei patiko, kad du jauniausieji vis dar šalia. Kiti vaikai, siekdami karjeros, jau seniai išsikraustė. Duktė Glorija, gimusi po Lailo, turėjo gerą darbą Volstrite finansų srityje ir dosniai dalino verslo patarimus broliams bei seserims ir paprašyta, ir ne. Ji gyveno puikiame bute Aukštutiniame Vest Saide. Glorija dažnai lankydavo tėvus, bet, sulaukusi trisdešimt devynerių, džiaugėsi gyvendama viena.

Dvyniai Karolina ir Čarlis kartu įsigijo butą Soho rajone. Būdami trisdešimt trejų jie įtemptai dirbo savo įkurtoje ir sparčiai augančioje moterų drabužių bendrovėje – beveik visą laiką, kol nemiegodavo. Brolis ir sesuo pertvarkė seno sandėlio pastogę į jaukią gyvenamąją erdvę. Jie buvo

neišskiriami vaikystėje ir paauglystėje, o suaugę nusprendė kurti bendrą verslą. Abiem toks gyvenimo būdas patiko.

Iš visų šešių vaikų šeimą sukūręs tik Lailas. Pasinėrę į darbus Glorija, Čarlis ir Karolina neketino kurti šeimos ir nė neturėjo rimtų romanų savo greitai besisukančiuose pasauliuose. Bendžiui reikėjo tėvų pagalbos, o dvidešimt vienų Anabelė buvo dar per jauna vedyboms ir visai jomis nesidomėjo. Tačiau ji labai troško turėti savo butą ir derėjosi su tėvais, kad leistų įsigyti. Šiuo metu vienintelis jaunėlės tikslas buvo tapti nepriklausomai nuo tėvų. Tėvams nepatiko, kad Anabelė neseniai metė studijas ir vėl persikraustė pas juos, todėl buvo sunku įrodyti, kad jai reikia daugiau laisvės. Tai gi Anabelės svajonė gyventi savo bute kol kas buvo įšaldyta. O štai Bendžis džiaugėsi, kad sesuo grįžo namo.

Konė ir Prestonas susipažino Niujorke, kai ji debiutavo – buvo pristatyta visuomenei, laikantis senos tradicijos, kurią jos šeima tebepuoselėjo. Prestonas buvo dešimčia metų vyresnis už merginą ir nekreipė į ją dėmesio. Tai buvo tik viena iš dvidešimt penkių aštuoniolikmečių, vilkinčių baltas sukneles, darančių reveransus susirinkusiai draugijai ir turinčių savo amžiaus palydovus. Jie vėl susitiko pirmoje Konės darbovietėje, kur ji įsidarbino baigusi Vasaro koledžą. Konstancija dirbo jaunesniąja redaktore leidykloje, o Prestonas buvo gerbiamas vyresnysis redaktorius. Jis iš karto pastebėjo naują, kuri pasirodė protinga ir graži. Juodu susituokė kitą vasarą ir netrukus ėmė lauktis kūdikio.

Konė metė darbą, kad augintų vaikus, kurių juodu norėjo daugiau. Galiausiai Prestonas tapo leidėju ir ėjo šias pareigas visą savo karjerą. Dabar, sulaukęs septyniasdešimt penkerių, jis jau dešimtį metų nebedirbo. Vyras ir žmona džiaugėsi, kad turi daugiau laiko būti kartu. Prestonui patiko jo darbas, juodu su žmona domėjosi panašiais dalykais, neatsisibosdavo vienas kitam, tarp jų vis dar žybsėjo romantikos kibirkštis, kuri per žiemos medaus mėnesius Europoje įsidedavo ramia liepsna.

Sutuoktiniai buvo kilę iš panašios aplinkos. Prestono šeima buvo susikrovusi turtus iš plieno ir vario dvidešimto amžiaus sandūroje. Per 1929-ųjų krizę, kaip ir visi tuo metu, patyrė didelių nuostolių, bet nenukentėjo taip, kaip kiti. Nors šeima tapo ne tokia turtinga ir turėjo riboti išlaidas, nei Prestonas, nei Konė netroško prabangos. Prestono turtai sumažėjo, bet jiems užteko pinigų, kad gyventų gerai. Prestonas sėkmingai investavo, be to, gavo padorų atlyginimą. Jie galėjo aprūpinti savo šešis vaikus ir gyventi pasiturimai, bet nesišvaistydami. Visi vaikai gavo gerą išsilavinimą, jie kada nors paveldės kuklias sumas, bet niekada nebus tokie turtingi, kaip kadaise Vitjerų šeima. Už vertingą namą ir Prestono investicijas reikės atseikėti nekilnojamojo turto mokesčius, o tai, kas liks, bus padalinta į šešias dalis. Vitjerų atžalos galės nusipirkti savo namus, suteikti išsilavinimą savo vaikams ir pradėti verslus. Palikimas leis gyventi patogiai, bet nė vienas nepraturtės.

Motina Konstancija buvo paveldėjusi nedidelę sumą iš savo aristokratiškų tėvų ir senelių, bet jų turtas buvo daug mažesnis nei Prestono šeimos. Konės paveldėti pinigai metams bėgant labai sumenko, bet Prestonas išlaikė visus.

Vertingiausias turtas, kurį jie paliks vaikams, – tai namas, nusipirktas dar prieš gimstant Lailui. Tai buvo seni, kadaise didingi rūmai. Juos įsigijo už juokingai mažą sumą užstatyto turto aukcione, apie kurį perskaitė Konė. Niekas nenorėjo pirkti tokio didelio namo, todėl jie pasiūlė tokią kainą, kurią įstengė sumokėti tuo metu. Namas stovėjo įspūdingoje vietoje – Rytų 70-ojoje gatvėje tarp Penktosios ir Madisono aveniu. Kadaise tai buvo labai elegantiški rūmai. Vitjerai pavertė juos šeimos namais, nepaisydami dydžio ir istorijos. Vieta dar labiau padidino rūmų vertę, ir tėvai tikėjosi, kad vaikai kada nors parduos juos už padorią sumą. Vitjerams labai pasisekė, kad kadaise nusipirko tą namą. Iš pradžių Prestonas baiminosi, jog namas per didelis, bet vėliau, turint šešis vaikus, pasirodė, kad tobulai tinka. Name buvo puikūs lipdiniai, aukštos lubos, grakštūs langai iki grindų, keli medžio plokštėmis iškalti kambariai. Konė ir Prestonas gražiai išlaikė rūmus, bet nauji savininkai turėtų įdėti pinigų ir atnaujinti juos. Suradus tinkamą pirkėją, rūmai galėtų atnešti didelį pelną. Tai buvo geriausia Vitjerų investicija, kuri dabar verta daug daugiau negu prieš keturiasdešimt dvejus metus.

Žinoma, suaugę vaikai tikrai nenorės visi gyventi čia, ypač sukūrę šeimas ir susilaukę savo vaikų. Rūmus teks parduoti.

Taip tėvai nurodė savo testamentuose. Vaikai buvo prisirišę prie šeimos namų, bet pardavus pinigai prisidės prie tų santaupų, kurias Konė ir Prestonas paliks vaikų ateičiai, kai jų pačių nebebus. Dabar, kai tik du jauniausi vaikai gyvena su tėvais, jie turi kur kas daugiau vietos, negu jiems reikia. Kol kas tik Lailas vedęs ir turi vaikų, bet kai kiti sukurs šeimas, vis tiek nenorės to namo. Tai būtų nepraktiška nė vienam, ir tėvai neįsivaizdavo, kad bent vienas galėtų išmokėti kitiems jų dalis.

Lailui sekėsi geriausiai iš visų vaikų, jis daug uždirbo. Glorijos atlyginimas buvo didelis ir ji gaudavo komisinius. Bet Lailui, Amandai ir dviem jų vaikams nereikia tokio milžiniško namo, nes jie turi gražų butą kiek tolėliau nuo centro Ist Saide. Trisdešimt devynerių netekėjusiai Glorijai taip pat nereikia rūmų, jos gyvenime buvo keletas nekaip pasibaigusių santykių, o dvidešimt trejų ji buvo palikta prie altoriaus. Dabar teigė, kad santuoka skirta ne jai, ir visą energiją skyrė karjerai. Konė abejojo, ar dukra kada nors ištekės, nebent labai vėlai. Glorijai patiko jos butas Vest Saide, garsiam name su vaizdu į parką. Čarlzas ir Karolina stengėsi įtvirtinti savo mados įmonę ir džiaugėsi loftu Sohe. Brolis ir sesuo dirbo ir gyveno kartu.

Kai paskutiniame kurse Anabelė metė studijas, nes jai ten tapo „nuobodu“, tėvai norėjo, kad ji grįžtų ir baigtų mokslus arba susirastų darbą, tik tada žadėjo nupirkti dukrai nedidelį butuką. Šiuo metu Anabelė neįstengė nuomotis, todėl

gyveno pas tėvus. Bendžis visuomet gyvens su jais – nors jis vyresnis už jaunėlę, jaučiasi laimingas namie.

Taigi Konė ir Prestonas neabejojo: namas kada nors bus parduotas. Jie vylėsi likti jame, kol įstengs išlaikyti. Abu mylėjo savo didelius, senus rūmus ir nematė reikalo jų parduoti greitu metu, namas buvo jų kišenei, kol nesiėmė didelio remonto ir taisydavo tik tai, kas būtina.

Senoji namų tvarkytoja Frida vis dar gyveno su jais. Ji buvo šešiasdešimt aštuonerių. Vitjerai samdė vieną jaunuolį darbams, kurių Prestonas nepajėgdavo. Vyrui patiko triūsti namie, ką nors truputį paremontuoti, bet jis nemokėjo tvarkyti elektros ar santechnikos.

Prestonas žaisdavo golfą su į pensiją išėjusiais draugais, o Konė – tenisą kartą per savaitę su draugėmis. Kai kada savaitgaliais juodu slidinėdavo Vermonte, abu buvo geros fizinės formos ir mėgo žiemos sportą. Vitjerų gyvenimas buvo malonus. Jie didžiavosi savo vaikais, nors ir nerimavo dėl Anabelės, ir troško, kad ji grįžtų mokytis arba susirastų darbą, bet kol kas mergina nedarė nieko panašaus. Tėvams atrodė, kad duktė per daug įsitraukusi į naktinį Niujorko gyvenimą, nuolat lankosi vakarėliuose, švaisto laiką su draugais. Būdami tokio amžiaus jos broliai ir seserys jau tvirtai žengė gyvenimo keliu. Lailas po Jeilio universiteto įstojo į Kolumbijos verslo mokyklą, Glorija baigė verslo bakalauro ir magistro studijas Harvarde. Dvyniai mokėsi Parsono dizaino mokykloje ir buvo pasinėrę į mados pasaulį nuo pauglystės. Vos baigę studijas, juodu įkūrė savo verslą, kur

Karolina buvo dizainerė, o Čarlis, vyriausiasis bendrovės finansininkas, tvarkė finansus, jis taip pat turėjo stiprų mados pojūtį. Bendžis turi mėgstamą darbą gyvūnų prieglaudoje ir yra jam tiesiog atsidavęs. Vienintelė Anabelė vis dar neranda savojo kelio, na, bet ji dar labai jauna. Motina budriai stebėjo jauniausią dukterį ir Bendžį. Prestonas buvo labai laimingas palikęs vaikų priežiūrą žmonai. Jis turėjo daugiau reikalų su keturiais vyresniaisiais, o sulaukęs septyniasdešimt penkerių jautėsi per senas barti dukterį, kad ši grįžta namo vėlai ir miega iki vidurdienio, ar priekaištauti dėl pasirinktų draugų. Konei tokie dalykai sekasi geriau. Jai vis dar patiko būti panirus į motinystę ir jaustis artimai vaikams. Kartais Prestonas patardavo savo suaugusiems vaikams, jei jie prašydavo, bet nenorėjo būti jiems policininkas, o vyresniesiems to ir nereikėjo jau daugelį metų. Tėvas džiaugėsi abipusiais pagarbiais santykiais.

Kiekvieną sausį dvi ar tris palaimos kupinas savaites Kone ir Prestonas negalvodavo apie tai. Vaikai jau nebe maži, gali išsiversti be tėvų, kol tie linksminasi ir džiaugiasi vienas kito draugija. Tai vienas iš brandaus amžiaus privalumų, ir jie abu tai vertina. Šie metai nesiskyrė nuo kitų, kol kas Kurševelyje slidinėti sekėsi puikiai, maistas buvo nuostabus. Jie jau daug metų apsistoja tame pačiame šeimos viešbutyje, ne prabangiame, bet jaukiame ir romantiškame. Nuo pat atvykimo vaikai negavo jokių žinių iš tėvų, bet ir nesitikėjo. Jie jau suaugę ir gali leisti tėvams ramiai mėgautis žiemos medaus mėnesiu. Vyresnieji vis patikrindavo, ar Anabelei su Bendžiu viskas

gerai. Čarlis nuolat užeidavo pas Bendžį, Karolina skambindavo Anabelei, nors šiai ir nepatiko sesers globa.

Atsikėlęs šeštadienio rytą Lailas rado Amandos raštelį virtuvėje. Žmona rašė tik tiek, kad grįš vėlai, nes susitinka su draugėmis, nurodė, kada ir kur Tomis žaidžia futbolą. Vadinasi, ji nebus namie ir nenuveš sūnaus į rungtynes. Lailas neprieštaravo nuvežti Tomį į varžybas parke, jam tai netgi patiko. Sunkiai dirbęs visą savaitę, savaitgaliais Lailas mėgdavo leisti laiką su vaikais. Šeštadieniais Amanda dažnai eidavo apsipirkti su draugėmis. Nieko neįprasto, nors Lailui labiau patiktų, kad žmona būtų namie su jais. Amanda manė, kad šeštadienis – jos laisva diena, nes Lailas namie ir prižiūrės vaikus, todėl ji gali pasilinksinti su draugėmis.

Lailas prižadino vaikus, prižiūrėjo, kad apsirengtų, pagamino pusryčius. Vėliau, likus dar daug laiko iki rungtynių, paruošė pietus Tomiui ir Devonai, pasėdėjo su jais prie virtuvės stalo, klausydamas, ką jie veikė visą savaitę. Jam patiko būti tėvu, dalyvaujančiu vaikų gyvenime. Tomis džiaugdavosi, kad tėtis nori stebėti jo futbolo rungtynes, o Devona nesiskundė eidama kartu. Kitais metais, kai sukaks aštuoneri, ji nori stoti į mergaičių futbolo komandą. Devonai patinka sportas, ji lygiavosi į savo vyresnį brolių. Vaikai gerai sutarė, nors Tomis trejais metais vyresnis, mokosi penktoje klasėje, o Devona – antroje.

Išėję į lauką, visi susigūžė nuo šalto sausio oro. Lailas liepė Devonai apsivilkti dar vieną megztinį po rausva pūsta

striuke. Rungtynės turėjo prasidėti antrą valandą, jie bus parke iki keturių, Lailas pripylė termosą karšto šokolado, kad vaikai atsigertų per rungtynes, paėmė sausainių. Jie nuėjo į garažą, ir tėvas nuvežė juos į futbolo aikštę vakarinėje Centrinio parko pusėje. Keletas motinų atsigrėžė ir sekė akimis Lailą, einantį suoliukų link. Tomis nusivilko striukę ir priėjo prie komandos ir trenerio. Lailas buvo liepęs sūnui dėvėti šiltus apatinius po uniforma su jo pavarde ant nugaros. Jis atsisėdo ant suoliuko, Devona prisiglaudė ir tėvas apkabino dukterį. Devona mūvėjo megztą rausvą kepurę, derančias pirštines, ausines ir avėjo šiltus batus, kad nesusaltų per rungtynes. Dukra buvo labai panaši į tėvą – tamsiaplaukė, didelėmis rudomis akimis.

Tomis buvo šviesiaplaukis ir mėlynakis kaip motina.

– Labas, Lailai! – pasisveikino viena iš motinų, patraukli blondinė, atėjusi su dukra. Visi gerai pažinojo Lailą, nes jis dažnai lydėdavo sūnų į rungtynes. – Kur Amanda? – paklausė moteris.

– Šiandien užsiėmusi, – tarė jis. Nepaaiškino, ką žmona veikia, bet nemanė, kad turėtų. Lailas nekreipė dėmesio į juo besižavinčias moteris, pamojavo pažįstamam tėvui. Šis priėjo pasišnekėti ir atsisėdo ant suoliuko šalia, o Devona vis dar tūnojo prisiglaudusi prie kito šono. Du vyrai kalbėjosi iki rungtynių pradžios, tada įdėmiai stebėjo žaidžiančius sūnus. Motinos plepėjo daugiau, o dukterys ir jaunesnieji sūnūs žaidė priešais suoliukus.

Lailas matė, kaip vienas berniukas įmušė įvartį, Tomiui nepavyko, tėvas jam pamojavo ir drąsindamas šūktelėjo.

Galiausiai Tomio komanda laimėjo, nors jis ir neįmušė įvarčio. Vaikas žaidė gerai, o Lailas, skirtingai nuo kai kurių kitų tėvų, nespaudė sūnaus, kad tas privalo laimėti. Per rungtynes dvi moterys buvo priėjusios pasišnekėti. Lailas buvo draugiškas su visais, bet niekada neflirtavo. Jis buvo aukštas, tamsiai rudais plaukais, kaip jo tėvas, šiltomis rudomis akimis. Juodu su Amanda buvo graži pora. Žmona rūpinosi savimi, tris ar keturis kartus per savaitę lankėsi sporto klube. Amandos figūra buvo nuostabi, moteris atrodė jaunesnė, ne trisdešimt septynerių – galėjai palaikyti dešimtmečiu jaunesne.

Jie samdė namų tvarkytoją, kuri dar ir prižiūrėdavo vaikus, todėl Amanda turėjo daug laisvo laiko. Dažniausiai ji apsipirkinėdavo, pietaudavo su draugėmis, lankė jogą ar sporto klubą. Molė veždavo vaikus į mokyklą ir pasiimdavo po pamokų, nes Amanda visada būdavo užsiėmusi ir pareidavo namo vaikams jau grįžus. Lailui būtų buvę lengviau, jei Amanda būtų sutarusi su jo šeima, ypač su seserimis, bet ji niekada nesistengė ir žinojo, ką vyro seserys mano apie ją. Jos vis dar galvojo, kad Amanda įviliojo brolių į santuoką, nors jis gindamasis tvirtino pats to norėjęs.

– Ji nevertė manęs vesti, – sakydavo Lailas, kai kuris nors šeimos narys užsimindavo. – Aš pats to norėjau. Tai – mano pasirinkimas ir aš pasielgiau teisingai.

Sesuo Glorija, su kuria ji siejo artimiausi santykiai, neslėpė savo nuomonės ir vadino brolienę aukso ieškotoja. Lailas ginčydavosi, kad jis vis tiek būtų vedęs Amandą, bet šeima nelabai tikėjo. Kol juodu susitikinėjo, jis mėgo dairytis į kitas moteris, bet po vestuvių liovėsi. Moterys dažnai nulydėdavo ją žvilgsniais, nes Lailas buvo išvaizdus, bet jis apsimesdavo nepastebintis, gerbdamas Amandą. Kai ji sužinojo esanti nėščia, Lailas nedvejodamas pasiūlė susituokti. Jam atrodė, kad elgiasi teisingai. Jis nesisaugojo ne vieną kartą, o Amanda leido. Taigi, kai ji pastoj, jis pasiėlgė vyriškai ir sumokėjo už malonumą, bet nesigailėjo, nes turi puikius vaikus. Tačiau Amandos aistra greitai išblėso, o pastaraisiais metais nė vienas nebegeidė kito.

Amanda nesistengė gundyti vyro, o geismui dingus, sutuoktiniai neturėjo nieko bendro. Amandai patiko Lailo suteiktas gyvenimo būdas ir kad jai nereikia dirbti, bet jau seniai nebevyrpėjo žiūrėdama į vyrą, kaip vos jiems susipažinus. Ji beveik neprisiminė to jausmo, o Lailas įprato gyventi be meilės ir švelnių prisilietimų. Tiesą sakant, po ginčo seksas tapdavo aistringesnis, o jie pykdavosi dažnai.

Tačiau jie netapo tokie artimi, kaip Lailas tikėjosi. Amanda nebuvo šilta nei su juo, nei su vaikais. Bet ji – jo žmona, o Lailas, kaip ir jo tėvai, manė, kad santuoka – tai įsipareigojimas visam gyvenimui, todėl stengėsi išgauti, ką įmano, iš to, ką turi, tik tai nebuvo daug. Amanda nesidomėjo intelektualiais dalykais, nemėgo šeimos gyvenimo, kuris buvo toks svarbus Lailui, buvo abejinga vyro verslui, todėl jie

labai mažai šnekėdavosi, o pastaruoju metu ji išvis vengė likti dviese su vyru.

Po rungtynių penktą valandą Lailas grįžo namo su vaikais. Šie iš karto nuėjo į savo kambarius žiūrėti filmukų iki vakarienės. Lailas manė, kad žmona sugrįš iki to laiko ir laukdamas dirbo kompiuteriu. Amanda grįžo be dvidešimt septintą, vėliau nei paprastai, o buvo išėjusi nuo aštuonių ryto, kai parduotuvės dar uždarytos.

Ji aplankė draugę, mankštinosi jos namuose, paskui nusiprausė po dušu ir išėjo į miestą, apsipirkusios užėjo į „Plaza“ viešbutį, išgėrė martinio, todėl grįžo taip vėlai. Amandai patiko leisti laiką su draugėmis, o gyvenimas namie su Lailu atrodė niūrus.

– Po velnių, kur tu buvai? – užsipoilė Lailas, kai ji grįžo. Jis stengdavosi duoti žmonai laiko sau, bet susierzindavo, kai ji tai darydavo savaitgaliais.

– Apsipirkinėjau, o prieš grįždamos namo užėjom išgerti.

– Per rungtynes vaikai pasigedo tavęs, – pasakė jis. – Ir dauguma tėvų. Visi klausinėjo, kur tu.

Lailas pavydėjo poroms, kurios viską darė kartu, kaip jo tėvai. Amanda visada buvo nepriklausoma, netgi iškart po vestuvių. Jos tėvai išsiskyrė, kai ji buvo maža, ir ji nematė geros santuokos pavyzdžio. Lailo nuomone, namų tvarkytoja darė su vaikais tai, ką turėtų daryti nederbanti motina. Pasirodė, kad Amanda neturi stipraus motinystės instinkto. Ji verčiau eidavo į sporto klubą ar leisdavo laiką su draugėmis.

– Ir ką tu sakei? – paklausė ji.

– Ką ir visada, kai neini į Tomio rungtynes: kad tu užsiėmusi.

Sakydamas tai, jis pagalvojo, gal žmona suka meilės romaną, bet tikriausiai ne. Tiesiog ją domina ne vyras, o tik tai, ką jis gali nupirkti. Lailas visada buvo dosnus, neprikaištavo žmonai, kad buvo priverstas ją vesti, ir gyveno pagal savo sandorio pusę. Amanda – jo šeimos narė. Lailas – geras vyras, nors santuoka nuvylė abu. Jis nevertė Amandos bendrauti su jo giminėmis. Anksčiau ji labai nesutarė su Glorija, mat toji maldavo, kad brolis nevestų Amandos. Ji tokia nepanaši į kitas moteris, su kuriomis Lailas susitikinėjo, – nestudijavo universitete, neturėjo jokių profesinių siekių. Iki vestuvių Amanda buvo dirbusi manekene, padavėja restorane. Šešiolikos atitolo nuo savo šeimos, akivaizdu, kad merginos tikslas buvo ištekti už turtingo vyro. Glorija siūlė, kad Lailas mokėtų už vaiko išlaikymą, bet nevestų jos. Tačiau jis manė, kad šitaip negarbinga, nors Amanda ir iš kitokios aplinkos. Pamatęs vos gimusį Tomį, Lailas jautėsi lyg danguje. Pastaraisiais metais tėvystė jam tapo labai svarbi ir teikė daugiau džiaugsmo negu santuoka. Jis pasiūlė žmonai susilaukti antro vaiko, ir tai jam atrodė normali santuokos dalis. Amanda nelabai norėjo, bet pamanė, kad antras vaikas dar tvirčiau sujungs jų sandorį ir privers jo gimines pripažinti ją. Tačiau tai nepadėjo. Turėdama du vaikus, Amanda liko tokia pat nepriimtina šeimai, kaip ir su vienu. Antras vaikas tik įtikino gimines, kad Lailas tikrai nepaliks žmonos. Jis mylėjo Devoną kaip ir Tomį. Dukrai gimus, fizinė

trauka žmonai visai pranyko, nors Amanda greitai atgavo buvusią formą, liko graži ir jauna. Tačiau ji visai nesidomėjo šeimos gyvenimu. Užaugusi šeimoje, kur tėvas mušdavo žmoną alkoholiškę, mergina išėjo iš namų šešiolikos, motinai mirus nuo cirozės. Dabar ji net nežino, kur jos tėvas, ar jis dar gyvas. Lailas gailėjosi žmonos. Amanda augo negavusi tokių galimybių kaip jis: mylinčios šeimos, patikimų tėvų, išsilavinimo ir užtekčiai pinigų. Jis gerbė žmoną už tai, ką jai teko ištverti, bet išgyvenimai pavertė ją kietaširde.

Amanda mėgo brangius daiktus. Kad ir kiek Lailas uždirbdavo, jai niekada nebuvo gana, ir ji švaistė pinigus savo reikmėms. Tą dieną Amanda parsinešė kelis krepšelius su pirkiniais iš brangių parduotuvių. Ji niekada neapgailėtaudavo, kiek išleido, ir elgdavosi taip, tarsi Lailas būtų jai skolingas. Amanda labai gerai žinojo savo teises ir nesijautė dėkinga. Ji nuėjo į savo drabužinę pasidėti pirkinių, o Lailas stengėsi nuslopinti pyktį. Nusekęs paskui žmoną, paklausė, kas bus vakarienės, nenorėdamas bartis, kai vaikai netoliese.

– Užsisakykim, – žvaliai pasiūlė ji.

Namų tvarkytoja Molė nedirbdavo savaitgaliais. Amanda niekada negamindavo, Lailas ką nors paruošdavo sekmadienio vakare, o Amanda – niekada.

– Aš pavargusi, – pasakė ji.

Lailas linktelėjo ir nuėjo paklausti vaikų, ko jie nori. Abu užsiprašė picos, ir jis užsakė. Amanda pasakė pasigaminsianti salotų, o Lailas nusprendė valgyti picą su vaikais. Žmona padengė stalą. Kai atvežė picą, Tomis pasigyrė

motinai, kad jie laimėjo rungtynes, bet Amanda tik abejingai dėbtelėjo į sūnų. Tomis žinojo, kad ji nesidomi nei futbolu, nei kas laimėjo, bet visada norėjo padaryti įspūdį mamai ir pelnyti jos pagyrų. Pamatęs sūnaus veido išraišką, Lailas užpyko. Amanda nė nesistengė apsimesti. Lailas vis dar siuto, kai vaikai pavalgę nuėjo nuo stalo.

– Galėjai bent suvaidinti, kad džiaugiesi, jog jų komanda laimėjo, – tarė Lailas. Jis išmetė picos likučius ir triukšmingai sukrovė indus į kriauklę. – Jam tai svarbu.

Lailas jau seniai kartojo, kad Tomis trokšta mamos dėmesio, bet nustojo stengtis. Jis visada manė, kad už storų Amandos sienų slepiasi šilta moteris, o dabar suvokė, kad jos nėra. Tomis dar to nežino. Vaikystėje patirtas smurtas padarė Amandą šaltą ir bejausmę.

Ji šaltai dėbtelėjo į vyrą.

– Jis žino, kad aš nemėgstu sporto.

Amandai nerūpėjo niekas, išskyrus ją pačią, apsipirkimą ir drauges. Jai ir Lailui patiko skirtingi žmonės. Ji mėgo šiurkštesnius, panašius į save. Po dešimties santuokos metų Amandai atrodė, kad Lailas nuobodus ir senamadiškas. Ji niekada neprisitaikė prie konservatyvumo, kurio supamas jis užaugo. Jaunystėje Lailas mėgo šėlti, bet greitai liovėsi. Amanda žinojo, kad ji niekada neįsilies į jų šeimą, todėl nė nemėgino. Ji nekentė jų visų. Lailas buvo tarsi tiltas tarp dviejų kariaujančių stovyklų, įstrigęs viduryje. Amanda mėgo seksualius drabužius, trumpus ir aptemptus, didelėmis iškirptėmis, kurie išryškino jos figūrą, ir Lailas niekada

nekritikavo jos dėl to, tačiau jo sesuo Glorija teigė, kad Amanda atrodo pigi. Lailas buvo tolerantiškas ir su visais elgėsi pagarbiai. Keletą kartų prieš einant pas jo gimines Lailas paprašė Amandos apsirengti kukliau, bet ji neklausė, mesdama jiems iššūkį ir primindama, kad tai ji laimėjo prieš dešimt metų, ištekęjusi už Lailo, būdama trečią mėnesį nėščia. Vis dėlto norėdama tai įrodyti, Amanda neturėjo stengtis atrodyti pigi, bet elgėsi savaip, negerbdama Lailo jausmų ir nekreipdama dėmesio, kaip nepatogiai jis jaučiasi. Tėvai to niekada nekommentavo, bet seserys reiškė savo nuomonę.

Amanda nė nesistengė prisitaikyti, gavusi tai, ko troško, – vyrą, apmokantį jos sąskaitas. Vaikai Amandai buvo tik priemonės, kurias naudojo prieš vyrą, kad gautų tai, ko nori. Lailas jau kelerius metus žinojo, kad neperauklės žmonos į tokią, kokia ji nėra. Amanda niekada neatitiks jo žmonos ir motinos vizijos, nė nemėgins pasikeisti. Nematė reikalo. Ji manė, kad Lailo šeima – tai nuobodūs snobai, ir nekenė jų. Lailas jau suvokė, kad žmona niekada nebus tokia, kaip jo motina, seserys ar netgi draugų žmonos. Jos nepakeis joks spaudimas ar įtikinėjimas, todėl Lailas priėmė ją tokią, kokia yra. Amandai patiko atkreipti dėmesį į save, atrodyti pigiai ir seksualiai. Užtruko, kol Lailas su tuo susitaikė, nors iš pradžių jie labai pykosi. O dabar jis nebesistengė jos pakeisti. Žmona neužjautė nei jo, nei vaikų, troško triukšmingo ir aktyvaus gyvenimo su į save panašiais žmonėmis, su kokiais Lailas nebendravo.

Po vakarienės Lailas su vaikais žiūrėjo filmą, paskui paguldė Devoną, įkišo galvą į Tomio kambarį ir palinkėjo labos nakties. Sūnus žiūrėjo mėgstamą laidą per televizorių. Lailas uždarė duris ir nuėjo į miegamąjį, kur Amanda įsijungė realybės šou.

– Turėtum praleisti daugiau laiko su vaikais, – tyliai pasakė jis. Šitai kartodavo dažnai, tik ji nenorėjo girdėti. Amanda padidino televizoriaus garsą, kad užtildytų vyrą. – Visą dieną nebuvai namie, galėjai skirti jiems bent kiek laiko vakare.

– Kodėl? – atkirto ji, nežiūrėdama į jį. – Būnu su jais visą savaitę. Savaitgaliais jie turi tave. Šeštadienis ir sekmadienis – mano laisvos dienos.

Tačiau auklė praleisdavo daugiau laiko su vaikais negu motina.

– Tėvai neturi „laisvadienių“, be to, ne tu, o Molė būna su jais visą savaitę. Grįžę iš mokyklos jie tavęs neranda.

– Kai aš buvau vaikas, manęs niekas nelaukdavo namie, ir išgyvenau. Be to, po pietų man joga.

Tai įsiutino Lailą. Jis nuolat ragino žmoną praleisti daugiau laiko su vaikais.

– Turime du vaikus ir prašau tavęs skirti jiems daugiau dėmesio. Prašau nedaug. Kai aš grįždavau iš mokyklos, mama visada būdavo namie. – Jo balsas darėsi irzlus.

– O manoji būdavo girta bare ant kampo arba atsijungusi, – šaltai atkirto Amanda, atsistojo ir išėjo iš kambario.

Lailas nusekė ją į drabužinę, pilną jos už jo pinigų prisi-pirktų daiktų, bet jis niekada nepriekaištavo dėl to.

– Jei tau nerūpiu aš, išgyvensiu. Tačiau bent jau apsimesk prieš vaikus. Jiems reikia daugiau iš mamos, negu tu duodi. Žinau, kad tavo vaikystė buvo sunki, – pasakė kaip įmanydamas švelniau, mėgindamas pasiekti jos širdį, bet nepavyko.

– Jiems viskas gerai, – atšovė ji akmeniniu veidu.

Lailo skruoste įsitempė raumuo.

– Kol kas. Bet kada nors nebebus.

Jis nenori, kad vaikai taptų tokie kaip ji – šiurkštūs, šalti, kupini kartėlio, savanaudžiai ir godūs. Dabar jie mieli, ir Lailas bijo, kad nejautri motina jiems nepakenktų.

– Tu viską vertini savo šeimos standartais, – apkaltino vyrą Amanda. – Taviškiai apgailėtini ir priklausomi vieni nuo kitų. Trisdešimt trejų dvyniai gyvena kartu. Glorija jau dešimt metų neturėjo rimtų santykių ir pusę laiko praleidžia su tėvais. Tu nuolat šnekiesi telefonu su jais. Bendžis gyvena namie kaip vaikas, užuot apgyvendintas kur nors su panašiais į jį. Anabelė virsta kekše, o tavo šeima tokia akla, kad nieko nepastebi. Jūs visi manot esą tokie šventi ir tyri, nors nė velnio nenutuokiat apie tikrą gyvenimą.

Lailas gerai žinojo, kokia sunki buvo Amandos gyvenimo pradžia, bet jį giliai įžeidė jos žodžiai apie jo šeimą. Jų vertybės ir stiprūs ryšiai jai nieko nereiškė.

– Žinau, kad tu nekenti jų ir kad jie kartais su tavimi elgiasi šiurkščiai. Mes blogai pradėjom, bet tu klysti. Ir dėl Bendžio esi neteisi. Jam gera gyventi namie, mama puikiai jį prižiūri. Bendžiui gerai sekasi gyvūnų prieglaudoje, jau

penkerius metus ten dirba ir visi darbuotojai jį myli, – tvirtai pareiškė Lailas, gindamas brolių.

– Jei jis gyventų normalioje šeimoje, jau būtų išsiųstas į tinkamą instituciją. Jis negali gyventi savarankiškai. O kas bus, kai tavo tėvai mirs? Tik jau nemanyk, kad įkurdinsi jį pas mus. Čia ne slaugos namai, – nukirto ji.

Lailas įniršęs dėbtelejo į žmoną. Kartais Amanda būdavo žiauri ir beširdė. Lailas dievino savo brolių Bendžį, kuris turėjo aukštą intelekto koeficientą, deja, ir autizmo spektro sutrikimą. Jam buvo sunkiau bendrauti dėl Aspergerio sindromo, tačiau buvo protingas, mylintis jaunuolis, gabus kitiems dalykams.

– Bendžis puikiai susitvarko ir yra nuostabus žmogus. Jam nereikia gyventi slaugos namuose. Ir nesirūpink, niekada neįkurdinsiu jo su mumis. Tu neprižiūri net savų vaikų, esi taip stipriai paveikta savo šeimos istorijos, kad sunkiai susitvarkai su motinos pareigomis, jau nekalbu apie tai, kad galėtum pamilti mano brolių. Bet kol aš būsiu gyvas, niekada jo niekur neuždarysiu! Bendžis protingesnis už daugelį mūsų, nors visuomenėje jam sunku. Galvok, ką kalbi, Amanda! Tu jau peržengei pavojingą ribą! Su daug kuo taikstausi, bet jei nori, kad ir toliau šitaip būtų, palik ramybėje mano šeimą!

Amanda dėbtelejo į vyrą, nors nesutiko su tuo, ką jis pasakė, bet išgirdo. Jai nepatiko, kai Lailas aiškino, kad ji turinti praleisti daugiau laiko su vaikais. Skiria tiek laiko, kiek nori, o tai nėra daug. Amanda stengėsi atsiimti tai, ko negavo

vaikystėje, negalvodama apie savo vaikus. Ji vyro meilę matavo pinigais, kuriuos jis išleidžia dėl jos. Ji suprato tik tiek.

– Jei tavo tėvai turėtų proto, parduotų tą niekam nenaujingą namą ir padalintų pinigus vaikams, kad visi gyventų geriau. Kodėl reikia laukti, kol jie numirs? Jiems nereikia tokio milžiniško namo. Anabelė tuoj išsikraustys, ir liks tik juodu su Bendžiu.

– Tai jų reikalas. Tėvai turi teisę gyventi taip, kaip nori. Tai jų pinigai ir jų namas, o ne mūsų. Aš nesėdžiu užgniaužęs kvapą laukdamas jų pinigų. Mums visiškai pakanka to, ką uždirbu. Ir esu laimingas, kad tėvai gyvi.

Lailo nuomone, Amanda kalbėjo šlykščiai, bet ji tai kar-tojo ganėtinais dažnai. Jis žinojo, ką žmona mano apie jį ir jo šeimą, tvirtą lyg sugniaužtas kumštis, ir ką jis paveldės.

– Jei jie parduotų namą, turėtų daug daugiau, – nepasidavė Amanda, kuriai pinigai buvo pagrindinė domėjimosi Lailu ir santuokos su juo dingstis.

– Jiems tai namai, kuriuose mes visi užaugome. O tau – tik pinigai.

Amandos godulys beribis. Ji nejaučia jokių sentimentų tam, kas svarbu visiems Vitjerams, jai nieko nereikia vyro tėvai, broliai, seserys ir namai.

– Jūs – kaip Adamsų šeimynėlė. Kartais net šiurpas ima, – grubiai rėžė ji.

Tačiau ši šeima suteikė jai gyvenimo būdą, kurio ji niekada nebūtų turėjusi, nors gavusi nevertino. Amanda norėjo leisti dar daugiau pinigų ir niršo, kad šie yra įšaldyti.

– Manau, būsi protinga ir daugiau nebeliesi mano šeimos temos. – Lailas įpykęs užtrenkė drabužinės duris, apsiavė sportbačius, apsilvilko žieminę striukę ir išėjo pabėgioti šaltyje, kad neprarastų savitvardos.

Kai grįžo, Amanda jau miegojo. Lailas nusiprausė po dušu, atsigulė savo lovos pusėje ir ilgai neužmigo, mąstydamas apie savo santuoką. Prieš dešimtį metų jis pasielgė teisingai, vesdamas Amanda, ir tai ramino, bet kasmet šis sprendimas reikalavo vis daugiau jėgų, ir kartais Lailas svarstė, kur tai nuves. Amanda vaikščiojo minų lauku ir vieną dieną susprogs. Lailui šeima šventa, o Amanda tuo naudojosi ji skaudindama. Toks žmonos elgesys nuolat priminė jam, kokia ji buvo prieš vestuves. Tarsi reikėtų priminti... Jai mažai rūpėjo vaikai, o vyras – dar mažiau, tik tiek, kad suteikė jai trokštamą gyvenimo būdą. Dabar Amanda pasiekė pavojingą zoną. Lailas dešimt metų buvo ištikimas ir mylintis vyras, o mainais gavo menkutį atlygį. Jam labai svarbi šeima – tėvai, broliai, seserys ir jo vaikai. Tačiau jie visi Vitjerai, o Amanda – ne. Ji pati pasirinko likti už šeimos rato ir kada nors sumokės už tai, jei per stipriai spaus vyrą. Amanda puikiai tai suprato, bet vis tiek spaudė. Lailas jau beveik pasiekė lemtingą ribą.

Kartais jis svarstė, gal ji to ir trokšta – spausti, kol jis pasieks ribą. Tik tada kas?